

Tożsamość narodowa –
konferencja naukowa w Toruniu

Obchody 100-lecia odzyskania niepodległości
przez Polskę w diecezji toruńskiej

MYŚL NA TYDZIEŃ

Trzeba zrobić wszystko,
by różnego rodzaju spory
i konflikty nie przysłoniły
nam twarzy drugiego
człowieka.

Bp Wiesław Śmigiel

Król

W ostatnią niedzielę roku liturgicznego obchodzimy uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. Chrystus nie jest królem w ziemskim rozumieniu. Podkreślił to bardzo wyraźnie, gdy rzekł do Piłata: „Królestwo moje nie jest z tego świata”. Istotą Jego królowania jest dawanie świadectwa prawdzie. Tej prawdzie, która również dzisiaj bywa ukrywana, wykpiwana, przekraczana czy odrzucana. Należać do królestwa Chrystusa oznacza odważnie i ofiarnie w każdym miejscu świadczyć o prawdzie. „Nasze uczestnictwo w królewskim posłannictwie Chrystusa – w Jego królewskiej posłudze – jest ściśle związane z każdą dzisiejszą moralnością chrześcijańskiej i ludzkiej zarazem” (św. Jan Paweł II, „Redemptor hominis” 21).

Ileż odmawiamy modlitwę „Ojcze nasz”, wypowiadamy prośbę: „Przyjdź królestwo Twoje”. Jakie jest to Boże królestwo? Panowanie, chwała i władzę królewską powierzono w nim Jezusowi Chrystusowi, Bożemu Synowi. Jemu mają służyć wszystkie narody. On jest Królem, który tak nas miłuje, że przelewając swoją Krew, uwolnił nas od grzechów. Trzeba jednak, aby każdy z nas zadał sobie dziś pytanie: Czy w moim życiu również króluje Jezus Chrystus?

Zenon Zaremba

Ks. Paweł Borowski

W odsłonięciu pamiątkowej tablicy wzięli udział bp Wiesław Śmigiel oraz władze samorządowe

NIEPODLEGŁOŚĆ – DAR I ZADANIE

W całej Polsce świętowano setną rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Uroczyste obchody miały miejsce również w wielu miejscowościach naszej diecezji. Jak zwrócił uwagę bp Wiesław Śmigiel: – Przychodzimy dziękować za dar wolności, który stał się także naszym zadaniem

RENATA CZERWIŃSKA

Toruńskie obchody rozpoczęły się 10 listopada uroczystym apelem poległych pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego. Wzięły w nich udział władze miasta i województwa, przedstawiciele szkół, harcerze, kombatancki oraz całe rodziny. Po złożeniu kwiatów i okolicznościowych przemówieniach miały miejsce – występ orkiestry wojskowej i pokaz sztucznych ogni,

a na wytrwałych najmłodszych czekał słodki poczęstunek.

Cześć bohaterom

Następnego dnia przed Urzędem Marszałkowskim odsłonięto tablicę upamiętniającą setną rocznicę odzyskania niepodległości. Jest to niemal 2-metrowy obiekt z białego granitu, na którym znajduje się treść jubileuszowej deklaracji

mieszkańców województwa na stulecie niepodległości. Podpisy złożyło pod nią 10 tys. osób. W uroczystym odsłonięciu wzięli udział: marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki, przewodniczący sejmiku Ryszard Bober, bp Wiesław Śmigiel, prezydent Torunia Michał Zaleski oraz kombatancki, harcerze i zaproszeni

dokończenie na str. VII

Anna Głos

Motocykliści zebrani na wspólnej modlitwie za bliskich zmarłych, którzy zginęli na drogach

WĄBRZEŻNO

Odjechali niebieską autostradą

Ostatnie tygodnie roku liturgicznego przypominają nam o przemijalności i kruchości ludzkiego życia, ale wzywają również do refleksji nad nim. Tradycyjnie w listopadzie motocykliści z diecezji toruńskiej spotkali się na Motocyklowych Zaduszkach. 4 listopada w kościele pw. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Wąbrzeźnie

ks. Paweł Dąbrowski, diecezjalny duszpasterz motocyklistów, odprawił uroczystą Mszę św. w intencji zmarłych motocyklistów, tych, którzy tragicznie zginęli na drogach, oraz ich bliskich. W kościele zgromadziła się grupa parafian, miłośników motoryzacji oraz motocyklistów z rodzinami, którzy przybyli, aby wspólnie modlić za swoich zmar-

łych kolegów i uprosić dla nich łaskę odpuszczenia grzechów, darowania win i wieczne szczęście w niebie. Uwagę przykuwała obecność dużej grupy motocyklistów w skórzanych strojach, na których często można było odczytać nazwy klubów i ulubionych marek motocykli. Pamięć o zmarłych motocyklistach przywoływały kaski postawione

przed ołtarzem. W homilii ks. Paweł Dąbrowski powiedział, że „miłość zaczyna się rozwijać dopiero wówczas, gdy kochamy tych, którzy nie mogą się nam na nic przydać. Dzisiaj gromadzimy się, by wspominać naszych kolegów i koleżanki, którzy odjechali już niebieską autostradą. Dla nich możemy coś jeszcze zrobić. Nie tylko ich wspominamy, lecz także modlimy się za nich, przyjmujemy w ich intencji Komunię św., ofiarujemy za nich Mszę św. i odpusty. Jesteśmy z ich bliskimi, którzy zostali wśród nas. Jesteśmy z naszymi bliskimi żyjącymi i tymi, którzy już od nas odeszli do domu Ojca”. Po Eucharystii motocykliści przejechali w paradzie przez Wąbrzeźno i udali się na wspólny obiad, podczas którego była okazja do rozmów i wspomnień. Życie doczesne zmierza ku śmierci i jest ona nieuniknionym jego kresem. Dla ucznia Chrystusowego śmierć nie jest końcem, lecz początkiem wiecznego życia w Bożej chwale.

Anna Głos

Z okazji imienin

Jego Ekszelencji

Księdzu Biskupowi Andrzejowi

składamy życzenia obfitego błogosławieństwa Bożego i opieki patronki diecezji Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

Niech w nowym roku duszpasterskim, noszącym hasło:

„W mocy Bożego Ducha”, Duch Pański umacnia Księdza Biskupa w pasterskiej posłudze, dodaje sił i wspiera w głoszeniu Słowa Bożego.

Zapewniając o pamięci modlitewnej
Redakcja i Czytelnicy „Głosu z Torunia”

Wiesław Ochotny

DIECEZJA

Noc wolontariusza

W ramach projektu „Wolontariat jako czynnik rozwoju i integracji lokalnej” realizowanego przez Caritas Diecezji Toruńskiej w dniach 19/20 i 26/27 października w Brodnicy i Działdowie oraz Grudziądzu i Toruniu pod honorowym patronatem bp. Wiesława Śmigła, kujawsko-pomorskiego kuratora oświaty Marka Gralika i warmińsko-mazurskiego kuratora oświaty Krzysztofa Nowackiego miał miejsce podprojekt „Barwy wolontariatu – Noc Wolontariusza”. Projekt ten realizowany był w ramach programu ogłoszonego przez Caritas Polska „100 projektów na stulecie odzyskania niepodległości Polski”.

W ramach podprojektu odbyły się cztery zjazdy wolontariuszy działających w Szkolnych Kołach Caritas. Uczestniczyło w nich ok. 400 wolontariuszy i opiekunów SKC z 46 szkół diecezji toruńskiej.

Każde spotkanie rozpoczynało się konferencją, którą prowadzili księża asystenci i opiekunowie SKC, przybliżając uczestnikom ideę wolontariatu chrześcijańskiego z nawiązaniem do biblijnych wzorców i działalności współcześnie żyjących młodych ludzi, którzy, wyjeżdżając w ramach wolontariatu misyjnego, często narażeni są na prześladowania, a czasami na utratę życia. Wolontariusze uczestniczyli w warsztatach. W nawiązaniu do obchodów stulecia odzyskania niepodległości grupa teatralna przygotowała montaż słowno-muzyczny dotyczący tej ważnej rocznicy oraz scenkę biblijną Miłosierny Samarytanin. Na warsztatach plastycznych wolontariusze ozdabiali pierniki i wykonywali ozdoby świąteczne, które będą wystawione na kiermaszu w celu pozyskania

Grupa wolontariuszy z opiekunami

środków na stypendium dla dzieci syryjskich w ramach akcji „Warto być bohaterem”. Na warsztacie poświęconym komunikacji interpersonalnej uczestnicy uczyli się, jak przekazywać informacje w sposób zrozumiały, przejrzysty i skuteczny. Najwięcej radości uczestnikom sprawił warsztat animacji czasu wolnego, podczas którego odbyła się nauka belgijskiej oraz zabawy z chustą animacyjną. Przeprowadzono również turniej sportowy, w którym mimo późnej pory wielu uczestników wykazało się ogromną sprawnością fizyczną. Noc Wolontari-

sza kończył seans filmowy, który trwał do rana.

Dyrektor Caritas Diecezji Toruńskiej ks. prał. Daniel Adamowicz dziękuje wszystkim, którzy tworzyli wspaniałą atmosferę podczas wydarzenia. Spotkanie osób, które pragną od życia czegoś więcej, aniżeli tylko brać i korzystać, niewątpliwie zaowocuje w czynach i sercach młodych ludzi, zmieniając świat na choć trochę mniej konsumpcyjny.

Maria Aldona Rzepińska,
koordynator wolontariatu
Caritas Diecezji Toruńskiej

WIELKIE CZYSTE

Nowa jakość życia

W parafii Wielkie Czyste na zaproszenie proboszcza ks. Jacka Wyrowińskiego w dniach 26-28 października Toruńska Szkoła Nowej Ewangelizacji przeprowadziła kurs „Nowe Życie”. Pierwszy dzień upłynął pod hasłem: „Pozwól się Bogu kochać!”. Spotkanie rozpoczęło się Eucharystią i Różańcem. Prowadzący uświadomili nam to, co każdy wie, ale nie zdaje sobie z tego sprawy na co dzień: Bóg kocha każdego z nas osobiście i chce tego, co najlepsze, bo jesteśmy Jego dziećmi i dziedzicami. Myślą przewodnią drugiego dnia były słowa: „Zapłatą za grzech jest śmierć”. Każdy z nas miał czas, aby zastanowić się nad swoimi wyborami, tym, co oddala nas od Boga. Czy na nic lepszego niż śmierć nie zasługujemy? Odpowiedź przyszła niebawem: Jezus jest jedynym Zbawicielem, wczoraj, dziś i na zawsze. Jest więc pewność, że dostąpimy zbawienia. Bóg kocha nas i daje nam zbawienie za darmo. Jedyny warunek do wypełnienia

to wiara. Oznacza ona kontakt z Bogiem, zaufanie Mu. To pewność, że Bóg kocha i zbawia codziennie. Wiara jest wyznaniem, że Jezus jest moim jedynym Zbawicielem.

Człowiek jest istotą grzeszną dlatego potrzebuje nieustannego nawracania się, odnawiania umysłu, odradzania się, przechodzenia z ciemności do światła. Nawrócenie to pozwolenie Panu Bogu na działanie w moim życiu, to wyrzeczenie się grzechu i okazji do niego, wyrzeczenie się dzieł szatana. Nawrócenie to zaproszenie do serca Pana Jezusa, ogłoszenie Go Panem i Królem swojego życia. Te wszystkie zagadnienia każdy z nas zabrał ze sobą na Eucharystię, która kończyła drugi dzień kursu.

Niedziela rozpoczęła się uroczystą Mszą św. Podczas ostatniej sesji prowadzący przybliżyli istotę działania Ducha Świętego. On otwiera nam oczy i uszy na swoje działanie i kierownictwo, pomaga w nawróceniu, w postrzeganiu

Uczestnicy kursu mogli przekonać się, że są dziećmi Króla

Boga jako Ojca. Jest dla wszystkich, uświadamia nam dary otrzymane na chrzcie. Ostatnim tematem, który został nam przybliżony, był Kościół i wspólnota. To osoba Chrystusa łączy nas w Kościele – wspólnocie. Kościół jest sakramentem zbawienia. Aby się wzmacniać i wytrwać do końca, wspólnota potrzebuje Eucharystii, modlitwy wspólnej i osobistej oraz karmienia się Słowem Bożym.

Czas, jaki spędziliśmy we wspólnocie, jaką stworzyliśmy z pro-

wadzącymi kurs, był niezwykle owocny. Był to czas głębokich osobistych przeżyć duchowych, czas obfitujący w modlitwę indywidualną i wspólnotową, w którym pozwoliliśmy na miłość i działanie Ducha Świętego. Ale to też był czas wzmocnienia naszej wspólnoty, czas radości i uwielbienia Boga przez śpiew i taniec. Po prostu czas spędzony z Bogiem i ludźmi.

Małgorzata Żebrowska

TOŻSAMOŚĆ NARODOWA

W Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu 8 listopada miała miejsce międzynarodowa konferencja naukowa „Tożsamości narodowe w epoce nowej wędrówki ludów”

Podczas prelekcji zostały przedstawione różne ujęcia patriotyzmu, poczucia tożsamości narodowej, wolności i solidarności. Konferencja została zorganizowana przez Wydział Teologiczny UMK w Toruniu oraz Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Toruniu.

Rozpoczynając obrady, ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie przedstawił cztery wymiary, które określają wspólnotę narodową w nauczaniu społecznym Kościoła. Więzy międzyludzkie są budowane przez wspólnotowość, solidarność, własną kulturę i poczucie tożsamości. Każdy człowiek, niezależnie od tego, w jakim kraju żyje, potrzebuje życia społecznego. Wspólnota narodowa to zgromadzenie ludzi działające solidarnie dla dobra wspólnego. Przez własną kulturę

można rozumieć dzieje historyczne, system wartości społecznych czy duchowość. Poczucie tożsamości przejawia się w świadomości przynależności i identyfikacji z tą wspólnotą. – Wspólnota narodowa uczy, wychowuje i zakorzenia człowieka – zakończył ks. Henryk Skorowski.

Chrześcijański patriotyzm

Ks. dr hab. Maciej Olczyk z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu nawiązał do dokumentu „Chrześcijański kształt patriotyzmu”, wydanego przez Konferencję Episkopatu Polski. Patriotyzm w ujęciu chrześcijańskim ukazuje się w zdolności do solidarnego budowania dobra w codziennym życiu, pomocy drugiemu człowiekowi, uczciwości, pielęgnowaniu pamięci historycznej, dbaniu o środowisko czy w sz-

cunku do symboli narodowych. Podstawą w życiu chrześcijańskim jest przykazanie miłości, które ma przyświecać nam w każdym podejmowanym działaniu.

Kryzys migracji

Agnieszka Skiba z Ministerstwa Spraw Zagranicznych poruszyła zagadnienie stanowiska Polski wobec kryzysu migracyjnego w Unii Europejskiej. Przyczynami migracji są najczęściej przemiany gospodarcze, polityczne czy społeczne. Ważne jest, aby w krajach prowadzić takie działania, które zwiększą poczucie przynależności do kraju, a tym samym mogą zapobiec masowym migracjom.

Ks. dr hab. Artur Żuk z Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt w Niemczech przedstawił przykłady manipulacji w mediach niemieckich i problem zanikania kultury chrześcijańskiej za naszą

zachodnią granicą. W Niemczech można spotkać się ze zjawiskiem ograniczania, a także wykreślenia z kalendarza świąt chrześcijańskich kosztem świąt muzułmańskich i wydarzeń związanych z kulturą islamu.

O tym, jak przyjmować emigrantów w oparciu o przykłady chrześcijan pierwszych wieków, opowiedział o. dr hab. Mieczysław Paczkowski OFM z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przedstawił on postawy świętych wobec cudzoziemców i przybyszów. Mówił o gościnności chrześcijańskiej, w której „nie chodzi o przyjmowanie gości, ale o okazywanie im miłości”.

Afrykańskie megametropolie

Ks. dr Tadeusz Jarosz z Jordan University College Morogoro w Tanzanii przedstawił w swoim wystąpieniu szanse i zagrożenia wynikające z przemian społeczno-kulturowych w Afryce. Gwałtowny wzrost liczby mieszkańców miasta wiąże się często z niedostosowaniem do tego zjawiska podstawowej infrastruktury. Nieustający rozwój niektórych stolic afrykańskich prowadzi do tego, że niedługo staną się one jednymi z największych metropolii świata. Megametropolie zestawiają ze sobą nowoczesne wieżowce z polami uprawnymi, bogactwo ze skrajnym ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Każdą z części konferencji kończyły panele dyskusyjne, w czasie których uczestnicy mogli zadawać prelegentom pytania oraz wymienić się własnymi doświadczeniami i spostrzeżeniami.

Ewa Jankowska

Uczestnicy konferencji wysłuchali wielu ciekawych prelekcji

Zdjęcia: Krzysztof Kosiński

Pamiątkowe zdjęcie zebranych na Balu Niepodległościowym

BAL STULECIA

Radośnie, uroczystie, elegancko – tak setną rocznicę odzyskania niepodległości świętowali uczestnicy balu zorganizowanego 10 listopada w toruńskim Dworze Artusa. Organizatorzy, wspólnota Domowego Kościoła, bazując na doświadczeniu z minionych 2 lat przygotowali program, który wywołał wiele mocnych przeżyć duchowych i głębokich wzruszeń, a także dostarczył sporej dozy rozrywki

TOMASZ STRUŻANOWSKI

Gospodarzami wieczoru była para diecezjalna Domowego Kościoła Ewa i Sylwester Winiarscy, wsparta przez liczną grupę wolontariuszy ze wspólnoty, którzy włączyli się w wielomiesięczne przygotowania do balu. Spotkanie z wielkim taktem i wyczuciem poprowadziła para aktorska – Radosław Pazura i Dorota Chotecka-Pazura. Przygotowany przez nich program artystyczny, na który złożyła się okolicznościowa refleksja poświęcona stuleciu niepodległości oraz znakomicie dobrane i przepięknie recytowane wiersze, na długo pozostanie w pamięci odbiorców. Dla wielu z nich wielkim odkryciem pozostanie na przykład wiersz Leopolda Staffa pt. „Trójliść braterstwa” z 1921 r., wybrany jako niezwykle celna ilustracja obecnej sytuacji Polski.

Na część artystyczną balu złożył się też koncert w wykonaniu toruńskiej orkiestry wojskowej pod batutą kpt. Krzysztofa Żeleśkiewicza. W repertuarze, okraszonym celnym słowem wiążącym, znalazły się zarówno znane pieśni patriotyczne, jak i współczesne kompozycje (m.in. Krzysztofa Klenczona, Jana Pietrzaka,

Zabawa rozpoczęła się odtąnczeniem poloneza

Czesława Niemena i Chłopców z Placu Broni), podejmujące temat wolności.

Patriotyczna zabawa

Właściwy bal rozpoczął się od poloneza. Wodzirej Marcel Matecki sprawnie poradził sobie z zadaniem poprowadzenia 65 par, po czym nastąpiły tańce z muzyką graną na żywo przez Joannę Czajkowską-Zoń z zespołem.

W przyległej sali, przy udekorowanych stolikach, zastawio-

nym smacznymi potrawami, uczestnicy balu trwali w podniosłym nastroju, śpiewając wspólnie – i gromko! – pieśni patriotyczne, korzystając – w chwilach, gdy nie dopisywała pamięć – z pięknie przygotowanych śpiewników. Miłym artystycznym akcentem był też koncert w wykonaniu członków zespołu muzyki dawnej Kapela non Grata (Agnieszki Witki i Tomasza Kurjata), którzy zaprezentowali renesansowy i barokowy repertuar. Zabrzmiwały tak

niecodzienne instrumenty, jak gitara barokowa, lutnia i teorba.

Walc piernikowy

Wiele emocji i radości wywołała licytacja dzieł sztuki. Nabywców znalazło kilka obrazów i witraż, a Radosław i Dorota Pazurowie dołączyli do tej listy oryginalny scenariusz jednego z odcinków serialu „Ranczo”, z autografami znanych aktorów. Dochód z aukcji posłużył jako wsparcie dla uczestników rekolekcji formacyjnych dla małżeństw z diecezji toruńskiej, a także z Białorusi i Ukrainy. Temu samemu celowi służyła loteria, a także tzw. walc piernikowy, który można było zatańczyć pod warunkiem zakupu i ofiarowania damie okolicznościowego piernika w kształcie serca.

Choć 3. Bal Niepodległości zakończył się w późnych godzinach nocnych, jego uczestników nie zabrakło nazajutrz na Mszy św. w kościele garnizonowym oraz podczas uroczystości na Rynku Nowomiejskim. W takie dni sens schodzi na dalszy plan, wszak kolejna taka rocznica dopiero za sto lat...

GRUDZIĄDZ

ODDAĆ ŻYCIE

W parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Ojca Pio w Grudziądzu 9 listopada rozpoczęło się Triduum Niepodległościowe. W dzień pokutny po każdej Mszy św. sprawowane było nabożeństwo przebłagalne za grzechy narodu. Modlitwę różańcową w intencji pokoju odmawiano w dzień maryjny. W czasie niedzielnej Eucharystii homilię głosił o. Zdzisław Świniarski SSCC. W parafii miały również miejsce oratorium niepodległościowe „Jesteś – z modlitwy naszej, z naszej miłości i krwi” oraz okolicznościowe wykłady.

W ramach obchodów 10 listopada w parafii pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Grudziądzu odbył się koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru Tibi Mariae pod dyрекcją Małgorzaty Gołufńskiej-Michny. Zgromadzeni usłyszeli znane pieśni, m.in. „Bogurodzicę”,

„Pierwszą Brygadę”, „Czerwone maki na Monte Cassino”. Śpiew przeplatany był wierszami Wiesławy Sochy, byłej chórzystki Tibi Mariae, które recytowała Patrycja Piłat, kasztelanka Zamku Krzyżackiego w Radzynie Chełmińskim. Po koncercie sprawowana była Msza św. w intencji ojczyzny.

W bazylice pw. św. Mikołaja Biskupa w dniu Narodowego Święta Niepodległości bp Józef Szamocki przewodniczył Mszy św. w intencji ojczyzny. Udział w niej wzięli kapłani grudziądzkich parafii, wojsko, przedstawiciele samorządu, policji, straży pożarnej, Straży Miejskiej, poczty sztandarowe szkół i grudziądzkich organizacji, harcerze oraz licznie zgromadzeni wierni. Ksiądz Biskup w homilii podkreślił, że historia naszej ojczyzny była podobna do historii owych ubogich wdów, o których mówi dzisiejsza

Poczty sztandarowe podkreślały wagę obchodów

Małgorzata Borkowska

Liturgia Słowa. Jednej i drugiej brakowało wszystkiego do życia – została tylko nadzieja oparta na Bogu i Jego mocy. Nasi rodacy także czynili wszystko w nadziei, że Polska zmartwychwstanie. Po Mszy św. na grudziądzkim rynku

odbyły się miejskie obchody rocznicy odzyskania niepodległości.

Tego dnia w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny odbył się okolicznościowy apel. Montaż słowno-muzyczny „Droga do niepodległości” przygotowany

DZIAŁDOWO

WSPÓLNE DOBRO

W Działdowie obchody rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę rozpoczęły się koncertem pieśni patriotycznej 9 listopada w II Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół nr 2 im. Jana Pawła II. – Chcemy przypomnieć pieśni i piosenki, które śpiewano kiedyś w polskich domach, pieśni, które towarzyszyły narodowi polskie-

mu w ważnych wydarzeniach dziejowych. Chcemy przez nie zachęcić do wskrzeszenia i kontynuowania tradycji wspólnego śpiewania w gronie rodzinnym i towarzyskim, aby rozwijać poczucie więzi narodowej, a także przybliżyć naszą historię i ułatwić jej zrozumienie – mówili uczniowie. Podczas koncertu zaprezentowa-

no pieśni legionowe oraz utwory współczesnych kompozytorów. Uczniowie liceum aktywnie włączyli się w organizację koncertu oraz w przygotowanie kotylionów patriotycznych dla społeczności szkolnej, zaproszonych gości i mieszkańców Działdowa.

Następnego dnia w kaplicy zamkowej w gotyckiej części działdowskiego zamku odbył się koncert olsztyńskiego zespołu kameralnego Pro Musica Antiqua. Zespół wykonał utwory muzyki klasycznej nawiązujące tematyką do setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

W kościele pw. św. Wojciecha w Działdowie 11 listopada została odprawiona Msza św. koncelebrowana przez ks. kan. Adama Filarskiego, ks. kan. Stanisława Kadzińskiego i o. Piotra Wiśniewskiego CSsR. – W Narodowe Święto Niepodle-

głości możemy w wymowny sposób przekonać się o tym, że Pan Bóg troszczy się o naszą ojczyznę. Ochotnym sercem podejmijmy dar wolności jako zadanie budowania naszej wspólnoty narodowej na fundamencie chrześcijańskiej tożsamości i braterstwa. Niech obecność Chrystusa Zmartwychwstałego umacnia w nas ducha modlitwy za naszą Ojczyznę i Kościół – powiedział podczas Mszy św. ks. kan. Stanisław Kadziński.

Następnie w hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 odbyły się dalsze obchody okolicznościowe. – Święto Niepodległości powinno przypominać nam wszystkim o szczególnej wartości, jaką stanowią państwo i nasza ojczyzna, jej wolność, suwerenność i niezawisłość. Powinno uświadamiać, że tak jak przed laty o wspólne dobro walczyli nasi dziado-

Podczas okolicznościowej akademii patriotycznej

Karol Wróbel

przez scholę wraz z uczniami Zespołu Placówek Edukacyjno-Rewalidacyjnych i zespół parafialny pod kierunkiem Iwony Szymańskiej i Arkadiusza Gurajdowskiego był okazją do przypomnienia najważniejszych wydarzeń w dziejach naszego kraju. Zgromadzeni wysłuchali poezji i pieśni patriotycznych, dziękując Bogu za wolną ojczyznę i ofiarę wielu bohaterów.

– Nie zmarnujemy tego ogromnego dziedzictwa. Podejmujemy wciąż trud odpowiedzialności za przyszłość naszego kraju. A jeżeli ktoś zada ci pytanie, coś jej winien, żebyś mógł z podniesioną głową, dumnie i bez cienia wątpliwości odpowiedzieć: – Oddać życie – podsumował w swej homilii ks. Wojciech Jonik, wikariusz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Grudziądzu.

Małgorzata Borkowska

wie i pradiadowie, przelewając krew, tak dziś dla zachowania i budowania wspólnego dobra potrzeba nam ludzi uczciwych, mądrych, ofiarnych i odpowiedzialnych; ludzi potrafiących budować, a nie rujnować; ludzi umiających łączyć, a nie dzielić. Ludzi dalekich od prywaty, gotowych do pracy nie dla siebie, lecz dla dobra ogółu – powiedział burmistrz Działdowa Grzegorz Mrowiński.

Mieszkańcy mogli również obejrzeć spektakl edukacyjny „Sprawa Polski jest najważniejsza. Rzecz o Wincentym Witosie”, w którym 12 listopada wystąpili znani aktorzy Dariusz Kowalski i Dominika Figurska.

Wydarzenia związane ze świętowaniem niepodległości potrwać w Działdowie do 26 listopada.

Karol Wrombel

Defilada patriotyczna oraz prezentacja zabytkowych pojazdów

Anna Gios

NIEPODLEGŁOŚĆ – DAR I ZADANIE

dokończenie ze str. I

goście. Po odmówieniu modlitwy Ksiądz Biskup poświęcił tablicę, a następnie harcerze wypuścili do nieba 100 biało-czerwonych balonów.

Tego dnia złożono również kwiaty na cmentarzu komunalnym pod obeliskiem ku czci poległych w latach 1918-21 oraz pod pomnikiem gen. Józefa Hallera.

Oddychać wolnością

Kiedy nasza ojczyzna na 123 lata, a w niektórych rejonach na dłużej, zniknęła z map Europy, mogło się wydawać, że nie ma już nadziei. A jednak w każdym pokoleniu byli ludzie, którzy mieli nadzieję, odwagę i nieustannie troszczyli się o to, aby ojczyzna nie zginęła, ale była w sercach, umysłach, wierze, przekonaniach i w kulturze. Nie zabrakło takich, którzy wbrew nadziei mieli nadzieję – mówił bp Wiesław Śmigiel podczas Mszy św. w kościele garnizonowym w intencji ojczyzny, zaznaczając, że źródłem niezniszczalnej nadziei jest sam Bóg. Z Jego Opatrzności Rzeczpospolita znów może cieszyć się upragnioną niepodległością. Dziękując za tych, którzy „oddychali wolnością, marzyli o Polsce i to marzenie

Msza św. w kościele garnizonowym zgromadziła tłumy torunian

Renata Czerwińska

przekazywali z pokolenia na pokolenie”, powiedział, że na współczesnych również spoczywa niezwykła odpowiedzialność: – Tak długo, jak człowiek będzie kierował się sumieniem, uczciwością, miłością do ojczyzny i będzie myślał o dobru wspólnym, czyli o sprawach, które przewyższają nasze prywatne życie i nasze prywatne sprawy, tak długo nasza ojczyzna będzie rosła. Biskup Śmigiel zachęcił do troski o drugiego człowieka i jedność.

Eucharystia, w której uczestniczyli m.in. władze miasta, wojsko i przedstawiciele bratnich kościołów, zgromadziła tłumy toru-

nian. Po Mszy św. zgromadzeni wyruszyli na Rynek Nowomiejski, gdzie podczas pikniku patriotycznego wspólnie odśpiewali hymn narodowy. Mieli również okazję obejrzeć defiladę historyczną i prezentację oddziałów wojskowych na przestrzeni wieków, pokaz zabytkowych pojazdów (który zainteresował szczególnie dzieci), koncert pieśni patriotycznych i muzyki 20-lecia międzywojennej, wystawę niepodległościową, a chętni mogli stanąć w szranki podczas konkursów historycznych czy zadań w niepodległościowym escape roomie.

Renata Czerwińska

GRUDZIĄDZ

Koncert

Z okazji stulecia odzyskania niepodległości Centrum Kultury Teatr zorganizowało 4 listopada w bazylice pw. św. Mikołaja w Grudziądzu koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chórów pochodzących z tego miasta.

Wystąpiły zarówno chóry o bogatej tradycji, jak chór męski Echo pod dyрекcją Jerzego Cieślaka (założony w 1925 r.), jak i młodsze – chór Tibi Mariae pod kierownictwem Małgorzaty Gołuskiej-Michny (2004 r.), chór G-Singers z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 pod dyрекcją Aleksandry Drozdeckiej (2012 r.), chór Contrapunkt, któremu nadaje kształt niezawodna dyrygent Katarzyna Grohs (2017 r.) oraz Orkiestra Dęta Ogniska Pracy Pozaszkolnej (2008 r.). Wykonano utwory, takie jak: „Trina” – polka kaszubska, „Serce w plecaku”, „Chorał” Józefa Nikorowicza, „Nieście chwałę” Mikołaja Gomułki, „Bogurodzica”, „Moja piosenka II” Cypriana Kamila Norwida, „Maki” Stefana Kornela Makuszyńskiego, „Marsz Pierwszej Brygady” i „Marsz Polonia” z muzyką Władysława Ludwika Anczyca. Zwieńczeniem koncertu była „Rota” z muzyką Feliksa Nowowiejskiego i słowami Marii Konopnickiej. Wykonawców nagrodziła gromkimi oklaskami licznie zgromadzona publiczność z całego Grudziądza.

Zenon Zaremba

Archiwum autorki

W Osiedlowym Domu Kultury przy parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Toruniu 31 października po raz drugi odbył się Bal Wszystkich Świętych. Inicjatywa zrealizowana we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 35 im. Polskich Olimpijczyków i skierowana była do dzieci z toruńskiego osiedla Bielawy.

Bal Wszystkich Świętych to okazja nie tylko do świetnej zabawy, lecz także nauki. Dzieci poznały życiorysy świętych oraz wzięły udział w quizie „Rozpoznaj świętego po atrybucie jego”. Nie zabrakło konkurencji drużynowych. Najwięcej emocji wywołał rzut aureolą do celu. Wśród scenarii gwiaździstego nieba dzieci tańczyły i śpiewały o tym, że każdy z nas może zostać świętym, wystarczy tylko chcieć. Bal zakończyła Litania do Wszystkich Świętych.

Karolina Pachnowska

ZAPRASZAMY

Rodzina – dobrą nowiną dla Kościoła i świata

Zapraszamy małżonków, rodziców, młodzież i dzieci z parafii rejonu grudziądzkiego na kongres, który odbędzie się 1 grudnia w kościele pw. św. Maksymiliana Kolbego w Grudziądzu na Strzemięcinie (cz. I) oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Grudziądzu przy ul. Korczaka 23 (cz. II). Po Mszy św. przewidziano jednocześnie dwie sesje: pierwsza – dla małżonków i rodziców poświęcona odkryciu na nowo znaczenia sakramentu małżeństwa oraz relacjom w małżeństwie i rodzinie, druga – dla młodzieży o drodze młodego człowieka do dojrzałego związku. Organizatorzy zapewniają opiekę nad dziećmi. Program i zapisy na stronie: www.maksymilian.grudziadz.pl.

Grudziądzkie Ruchy i Stowarzyszenia Katolickie

Helena Maniakowska

7 listopada w Centrum Dialogu Społecznego w Toruniu, odbyła się prelekcja dla członków Klubu Inteligencji Katolickiej przeprowadzona przez Barbarę Rojek. Tematem było omówienie postaci prymasa Polski kard. Augusta Hlonda, na podstawie albumu autorstwa Łukasza Kobieli wydanej przez Instytut Pamięci Narodowej pt. August Hlond 1881–1948. Prelegentka zaprezentowała życiorys prymasa Hlonda głównie na tle powstającego państwa polskiego. Położyła też nacisk na jego działalność w okresie II wojny światowej oraz w czasie powojennego tworzenia się państwowości Polski.

Helena Maniakowska

niedziela
głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Renata Czerwińska,
Ewa Jankowska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń,
tel. 56 622 35 30
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura, tel. 34 369 43 85